

חומיין מלך ירדן יוזמן לביקור רשמי בארצות-הברית.
הוא יתקבל שם על-ידי הנשיא אייזנהואר וינהגו בו כבוד מלכים, כפי שנהגו במלך ערב שעוד, בביקורו האחרון שם.

לעומת זאת עלול ביקורו של בן-גוריון בווינגטון לרדת מן הפרק. מאמציו של שגריר ישראל בארצות-הברית, אבא אבן, להשיג הזמנה אמריקאית רשמית לביג'י לא עלו יפה, ולכן ייתכן כי ראש-הממשלה יצטרך לוותר על תוכניתו זאת, אם כי רצה מאד לנסוע לארצות-הברית בימי עצרת האו"ם הבאה, ואף החל בהכנות למסע זה (תצפית בעולם הזה 1031).

שבו היו מעוניינים במיוחד גם ראשי המגזרים ומלווה העצמאות.

תוצאות מסוימות צפויות כנראה, למרות הכל, לפעילות האמריקאית המחודשת בעניין הפליטים הערביים. לאחר שהאמ"ר יקיים ישימו לירדן סכום כסף ניכר בעד קליטת כל פליט הנמצא מחוץ לגבולות ירדן, תסכים כנראה ירדן לקבל מספר מסויים של פליטים מיושבי רצועת עזה.

ייתכן כי ישראל תסכים להמשרת חלק מפקידונות הפליטים הערביים, כניסטה מצידה לסייע בפתרון בעיית הפליטים. בבנקים ישראלים מוקפאים עד היום לא רק סכומי כסף ניכרים, בצורת פיקדונות מימי המנדט, אלא גם כספים וחפציי-ערך השמורים בכספות.

ייתכן כי למטרה זאת תקים ישראל נציגות מיוחדת, נספחת לשגרירות ברומא, שתספג בהעברת הסכומים הללו. בראש נציגות זאת יעמוד, אם תקום, יועץ הממשלה לעניינים ערביים, יהושע פלמון.

חוגים רשמיים ירמזו כנראה בקרוב לכמה מוסדות ואישים ישראלים לסיג את יחסיהם ההדוקים עם שגרירות בריטניה-המועצות בישראל, ובייחוד עם השגריר עצמו, אלכסנדר ניקיטיץ' אברמוב. מאז שובו של אברמוב לישראל, אחרי הנטיה מסיני, נמנע השגריר בצורה הפגנתית ביותר מפגישות עם מוסדות מדיניים רשמיים ישראלים, ובפרט עם משרד-החוץ בכל הדרגים. לעומת זאת, החל בהיזק קשים אישיים הדוקים ופגישות לעתים קרובות יותר עם ראשי מפלגות השמאל, ובעיקר עם מ"ס, עם כמה מראשי הסוכנות היהודית, ועם פרופסורים באוניברסיטה העברית בירושלים ובמכון וייצמן ברחובות. כמו כן הירבה בביקורים בקיבוצים, משרד-החוץ מודאג מתופעה זאת, ויציע כנראה לחוגים הישראליים הנוגעים בדבר להתייחס לשגריר ביתר קרירות, מה שעלול לגרום להרעת היחסים בין השגרירות הסובייטית לבין ממשלת ישראל.

אין תקווה לפתרון קרוב לבעיית היחסים הפנימיים המחריפים בין שרי ממשלת ישראל. למרות התפתחותם הפלתי-בריא של הסכסוכים בין שר-הפיתוח מרדכי בנטוב לבין שר-התחבורה משה כרמל על כל בעיית נמל אילת, ובין שר המסחר והתעשייה ספיר לבין שר-החקלאות קדיש לוז על הסמכות לקציעת מחירי התוצרת החקלאית, הוריד בן-גוריון מסדר היום של הממשלה את הסעיף הדין בסמכויות השרים ומשרדיהם.

פתוחת בתי-ספר כי במאי תהווה פלעי-מחלוקת קוא-ליציוני נוסף. אנשי מפלגות השמאל לא ישלימו עם הוראתו של משרד החינוך והתרבות, לקראת שנת הלימודים החדשה, המחייבת להשאיר את בתי-הספר פתוחים ביום חג-הפועלים.

תקציב מיוחד של מיליון ל"י לפיתוח מירון וקבר ר' שמעון בריזחאי יירדש עלי-ידי שר-הדתות משה שפירא מאת הממשלה. בצורה זאת מקווה משרד-הדתות לאפשר את החגיגות ההמוניות בל"ג בעומר בשנה הבאה, ולמנוע את הבזיונות שאירעו במקום זה בשנתיים האחרונות. מאחר שהאוצר לא יתלהב להקציב סכום זה, תתעורר מחלוקת חריפה בממשלה גם על נושא זה.

הפגנות השבת לא ישארו נחלת תל-אביב בלבד. כתגובה על הסובבת הבלתי-פורסמת בקבלת חוק השבת, יתנהלו הפגנות כאלה בכל חלקי הארץ, מלבד בחיפה, בה נהוגה תחבורת אוטובוסים בשבת.

יתעכב פירסומו של דו"ח מבקר המדינה על מפעל ים-המלח, למרות העובדה שהכנתו נשלמה כבר לפני שבועות אחדים. חוגים מעוניינים משתדלים לדחות ככל האפשר את פירסומו הדו"ח, שהוא קטלני, או לפחות להכניס בו ריכוכים.

לנתניה יהיה אולי בקרוב ראש-עירייה חדש, במקומו של עובד בן-עמי. סיעת מפא"י, שפרשה השבוע מהקואליציה העירונית, מנסה בפעילות סודית קדחתנית מאחורי הקלעים להשיג הרכב קואליציוני אשר יבטיח את החלפת ראש-העירייה ואולי גם את הוצאתה המוחלטת של סיעת הצ"כ מן הקואליציה העירונית.

העם חזית החאקי

כמעט כל דבר נשתנה בישראל בדרך האחרון. רק דבר אחד לא נשתנה: החאקי נשאר הצבע הלאומי. תחילה היה זה צבע החלוציות. הצעיר במכונסי-החאקי הקצרים, בעל כובע-הטמבל בצבע-חאקי, היה סמל האומה החדשה. הוא לא נמצא רק בקיבוצים, אלא פשט משם גם אל הערים הגדולות. עם גבור המאבק, היה זה צבע המרי. האצ"ל לבש אותו במחתרת, כל עוד קיים מיסדרים רשמיים. ההגנה והפלמ"ח הת-עטפו בו. צה"ל הצעיר שם על ראשו את כובע-הגרם החאקי, והמדינה החדשה הפכה אותו לצבע בטחונה — מדי צה"ל. השבוע הפך צבע-החאקי לסמל של משהו חדש — סמל המערכה הכלכלית. השביתה במפעל-הענק של אתא, המייצר את מדי-החאקי לחיילים ולאורחים, נסתיימה. האיש

הרבי מכלז תמורת 32 ק"ג, 100 אלף דולאר

לבוש-החאקי, הנס מולר, פתח דף חדש בחיים הכלכליים של העם (ראה להלן) — לא דף לבן, כי אם דף-חאקי.

רת נסיך לרבות

בין הילדים המשחקים אחרי-הצהריים בשררות רוטשילד, תל-אביב, בקירבת בית-הבימה, נמצא לעתים קרובות ילד בן 11, בלונדי, חיוור וגבה-קומה, לבוש כשאר הילדים. פיאוחו הקטנטנות כמעט ואינן נראות לעין, גם כיפתו הצבעונית הקטנה אינה מעוררת תשומת-לב. אולם יתכן מאד כי בקרוב יעלה ילד זה, ישכר דוב רוקח (מתחרו עם לוקח), לכס-המלכות של מדינה מיוחדת במינה, ללא גבולות על פני המפה, אך בעלת עוצמה מדינית רבה. הוא עשוי להיות הרבי החמישי מבלו. **גנרל נאצי עזר.** הרבי הרביעי לא היה ככל האדם. עצם הגיעו לגיל 80 היה כמעט נס. כי הגבר הצנום, ששקל רק 32 ק"ג, שי-היה לובש פרווה גדולה גם בימי-החום של תל-אביב מפני שגופו התשוש רעד מקור בגלל חוסר-דם, אכל כה מעט, שקשה היה להבין כיצד נשאר בכלל בחיים, ללא עזרה מהשמיים.

אולם חייו היו נתונים לא פעם בסכנה מוחשית עוד יותר. בימי הכיבוש הנאצי פיר-סם צבא-הכיבוש הודעה עם תמונתו, הציע פרס גבוה למורת הסגרתו. הרבי הסתתר בגיטו בוכניה, ליד קראקוב, עבר משם ב-עזרת קבוצת-קסטנר לבודפשט, כשהוא מגולח וזקן, מגודל שפם עבות, חבוש קולפאק גבוה, נעול מגפיים גסים ולבוש ברוסלאק, מעיל-איכרים אוקראיני.

בתחושת זו הגיע לתורכיה, ומשם, דרך ראש-הניקרה, לארץ-ישראל. אפילו מקורביו לא הכירוהו בלבוש זה. אחיו הצעיר, שנלחה אליו, היה היחיד מבין המשפחה הענפה, ש-מנתה קרוב ל-100 נסיכים, שנמלט מן התופת.

כמו כל פרשה בחיי הרבנים מבלו, היתה גם זו עטורת אגדות. גנרל נאצי, כך סופר, קיבל שוחד בסך 100 אלף דולאר, שנתרמו על-ידי בלזאים עשירים בעולם, והוא שעזר להצלת הרב.

שחרית ערב. מבין שלוש הכתות-העיקריות של התנועה החסידית, היו הבלזאים החזקה ביותר. בעוד שכת חב"ד (העולם הזה 948) שלטה ברוסיה, והרבי מגור בפולין הקונגרסאית (שהיתה תחת שלטון הרוסים), הרי בלו שנהה בתחום הממלכה האוסטרית, והרבי שלה מלך בחסידי גאליציה.

אנשי חב"ד היו אנשי מחשבה ומסתורין. אנשי גור היו אריסטוקראטים וגבירים. אולם אנשי בלו היו עממיים, אנשי-מעשה. הם לא התנזרו מפוליטיקה. הכת כולה היתה מפלגה מובהקת, השתתפה בבחירות בממלכה האוס-טרית, בעיריית ובקהילות, היו לה שר-פנים ושר-חוץ (שגם נקראו כך). היא הקדישה מרץ עצום לכיבוש עמדות-מפתח והשפעה. האיש שהיה אחראי לכך היה הרבי השני, רבי יהושע רוקח, שמלך בגאליציה ביד רמה, אישר או פסל את הוראות כל שאר הרבנים. הרבי השלישי, יששכר רוב, הרחיב את הממ-לכה גם להונגריה ולרוסיה הקרפאטית, נדד משם במלחמת-העולם הראשונה.

הרב הרביעי, רבי אהרון ("ר' ארלה") רוקח, לא היה כובש פוליטי כאבותיו. הוא היה טיפוס מכונס בתוך עצמו, שחקן, שלא הרים כמעט לעולם את עינו להביט בבין שיתחו. אמרו עליו שהוא "למעלה מן הנמון". כי את תפילת-השחרית התפלל בערב, ואת ארוחת-הצהריים אכל בחצות. סעודת-השבת יכלה להיערך אצלו עד היום השני בשבוע, ועד אז היתה שבת בחצרו.

צל הממלכה. בלו עצמה, עירה ועירה בת פחות מ-200 משפחות יהודיות, היתה בירה הומה מאלפי אנשים בכל ימות ה-שבוע, רבבות נוספות בחגים. רכבות מיר-חדות של ממשלת-פולין שירתו את ההמונים, שבאו לראותו בשעת ארוחתו, ליהנות מתי-שירים של סעודתו.

כשהגיע לארץ והשתכן ברחוב אחד-העם בתל-אביב, בקירבת רחוב שינקין, היה זה רק צל מן הממלכה הקודמת. אמנם, בלו מהווה גם עתה כוח אדיר, ובניה העשירים באמריקה ובבלגיה מרכזים בידיהם ענפי-כלכלה עולמיים כמו ענף היהלומים. אולם בתל-אביב הסתובבו רק מאות מעטות מסביב לרב.

צל נוסף הטילה בעית הירושה על אחרית ימיו של הרב. שלושת בניו האילמים הוש-מו בפולין, אחיו הצעיר, שהגיע עמו ארצה, מת כעבור זמן קצר ממחלת-הסרטן. הרבי הקשיש עצמו נשא אשה צעירה. בת 20, אך לא זכה בצאצאים נוספים. בנו של האח ה-צעיר נשאר יורש יחיד.

בשביל ההמונים, שלווו השבוע בקולות-לילה את גופתו של רבי אהרון רוקח, שנפ-טר בירושלים משטף-דם פתאומי במוח בגיל 80, היה האמין הצעיר היורש החוקי. אולם גם הם ידעו כי למעשה הגיעה בלו לסוף דרכה עם רבה הרביעי, בהרה-מנוחות של ירושלים.

מפלגות

בלי כופי ושרים

אחד הפלאים של ישראל הוא כי הנשר הפוליטי האדיר ששמו מפא"י חסר שני אבריו החיוניים: לשון עתונאית וכנף ארגונית. את מקומה של הראשונה תפסה מאז ומעולם עדת כתבלבים מלחכי-פינה וחסרי-כשרון. השניה היתה קבורה בבית גדול ברחוב הירקון, עטוף דממת-הנצח, שדמה יותר למוזיאון מכובד מאשר למרכז מפלגה.

לפני שנה החליט הנשר להצמיח לעצמו כנף חדשה. הבית העזוב נוסר לידי הנמ-צרות של גיורא (גיורג) יוספסל, אלו צורפו מיטב הכוחות של המפלגה. אהוד אבריאלי הפך לשר-האירגון, ונהג למדן לשרה מקצועית, איש-דבר חיים יערי לשר-

* לא יהיה זה מקרה ראשון של המלכת רב ינוקא. לפני 70 שנה, עם מות האדמו"ר מ-סטולין, נתמנה בנו רבי ישראל, אז בן 3, כאדמו"ר חדש. שמו נשאר "הינוקא מסטולין".